

همسایگی ما ادامه دارد

نیوشا طبیبی گیلانی

روزنامه‌نگار

در اندک زمانی که برای گشت زدن در شبکه اجتماعی و باخبر شدن از اوضاع و احوال رقفا و چند صفحه مورد علاقه‌ام می‌گذرانم، سر زدن به یکی، دو صفحه افغان و تاجیکی و باخبر شدن از وضع هم‌زبانان عزیز و هم‌وطنان تاریخی حتمی است. تاجیک‌ها با شعر و موسیقی و مهربانی و نرم‌خوبی عجیب هستند و ادبا و شعرای شان در وصف میهن یگانه پارسی شعرها و قطعاتی لطیف‌وشیدنی می‌سرایند. رهبر تاجیکستان هم درباره فرهنگ تاجیکی و میراث پارسی و شاهنامه صحبت می‌کند. اما صفحات افغان‌های عزیز، حداقل چند صفحه‌ای که از داخل افغانستان مدیریت و تغذیه می‌شوند و من آن‌ها را نگاه می‌کنم از صبح تا شام مشغول نرفت‌پرکتی علیه برادران و خواهران ایرانی‌شان هستند. حجم دشمنی، فحاشی و نفرتی که این هم‌زبانان و خویشان قدیمی بر علیه ما تولید می‌کنند، مقیاسی باورنکردنی دارد.

از سوی دیگر هم‌وطنانی هم در داخل داریم که با ژست روشن‌فکرانه‌ای درباره «نژادپرستی ایرانی علیه افغان‌ها»، داد سخن می‌دهند. اطلاق صفتی خاص به جماعتی بزرگ البته به‌دور از منطق و عقلانیت است. تهمت نژادپرستی به ایرانی‌ها همان قدر بی‌پایه و زشت است که بگویم همه مهاجران افغان اهل جرم و جنایت هستند. تردیدی نیست که هم ایرانی نژادپرست پیدا می‌شود و هم افغان زشت‌کار. اما در هر دوی این جماعت غلبه با خوبان و فهمیانی است که سال‌های سال در کنار یکدیگر زندگی کرده‌اند. ایرانی‌ها در سال‌هایی که خود درگیر جنگ با عراق بودند، پذیرای اولین موج مهاجرت افغان‌ها از شر اشغال روس و حکومت کمونیستی شدند. آن سال‌ها غذای خود مردم ایران به‌سختی به دست می‌آمد. تحریم‌ها و جنگ، فشار زیادی را بر ملت وارد می‌کرد. اما آن زمان واقعاً با روی باز از مهاجران افغان استقبال کردیم. ما نان و آب خودمان را با آن‌ها تقسیم کردیم و آن‌ها بر سر سفره ساده ما نشستند. در سال‌های بعد از جنگ که آشوب‌ها و جنگ داخلی افغانستان تشدید شده بود و ادامه داشت، سیل مهاجرت ادامه پیدا کرد. این‌بار ما نهنه‌تاسفره خودمان را با آن‌ها تقسیم کردیم بلکه شغل و کار هم در اختیارشان بود. بدون آن‌ها و حضورشان در بازار کار آن سال‌ها شاید بسیاری از طرح‌های عمرانی، توسعه‌ای و ساخت‌وسازهای پیش نمی‌رفت.

بنابر تجربه شخصی خودم در این سال‌ها، آن چه در اطرافیان و دوستانم دیده‌ام ملاطفت، رفاقت و دوستی با هم‌زبانان و خویشان افغان بوده است. من ده‌ها دوست و رفیق افغان داشته‌ام، یکی از آن‌ها «یحیی» سال‌های سال کلیددار خانه من بود و امین، رفیق و دوست بسیار نزدیکم. ساعت‌ها می‌نشستم و از ایران و افغانستان برای هم می‌گفتم. امروز هم از او با خیرم. هر دو فرزندش در ایران به دنیا آمده‌اند، درس می‌خوانند و امروز جوانانی بافرهنگ، مؤدب و محترم هستند. دوستان زیاد دیگری هم داشته‌ام که امروز بعضی از آن‌ها در جاهای دیگری از جهان زندگی می‌کنند، «عظیم» ساکن پاکستان شده، ازدواج کرده و یک فرزند دارد. گاهی برایم عکس می‌فرستد و با هم حرف می‌زنیم. «حسن» که رباب می‌زد، با هم گاهی سزار می‌زدیم و از موسیقی ایرانی و افغانی گفت‌وگوها داشتیم و چندین نفر دیگر که در آلمان، ترکیه، ایران و افغانستان زندگی خودشان را پی گرفته‌اند اما رفاقت‌مان پابرجاست. بین دوستان ایرانی خودم هم عده زیادی از آن‌ها مثل من دوست و رفیق افغان زیاد دارند. کافه‌ها و رستوران‌های افغانی پاتوق‌شان است و برای «قابلی‌پلو» جان می‌دهند.

همه این‌ها را به عرض رساندم که بگویم اوضاع آن‌چنان که عربده‌کش‌ان هر دو طرف نمایش می‌دهند، نیست. اما نرفت‌پرکتی، ایجاد حساسیت، تحریک مردم و ادعاهای این چنین «نشستن بر سر شاخ و بن بریدن» است. واقعیت به سادگی این است که ایران امروز توان و یاری پذیرایی از این تعداد هم‌مان را ندارد. جامعه با هزاران مشکل ریز و درشت درگیر است و تحمل بار اضافی ندارد. نه شغل ملازمتی وجود دارد و نه اقتصاد چندان بهره‌آور و پرکار است. ما به ناچار چند سال سختی را پیش‌رو داریم. از آن سو افغانستان هم کم‌و‌بیش شرایط آرام‌تری پیدا کرده، البته که مضایق فراوانی وجود دارد. خلاصه که بر طبل دشمنی، اتهام و افترا زدن و دشنام دادن نگوئید. حرف‌های بی‌جهت و بی‌پایه تاریخی نگوئید. نه ایران متعلق به افغانستان بوده و نه افغانستان به ایران متعلق داشته است. داستان البته صورت دیگری دارد. این دوره می‌گذرد، به فکر آیندگان باشید که باید در کنار هم زندگی کنند، همسایگی کنند و به وقت سختی باری کنند همدیگر باشند. تخم کینه‌نکارید.

۲۴ ساعت

24 HOURS

hammihanmedia@gmail.com
@Hammihanonline

تلفن روابط عمومی: ۰۰۸۸۷۴۹۳۰۰ • تحریریه: ۰۰۸۸۷۳۰۲۹۱ • آگهی‌ها: ۰۰۸۸۷۳۵۲۰۷ • نشانی: خیابان شهید بهشتی، خیابان پاکستان، کوچه دوازدهم، پلاک ۱۸ • لیتوگرافی و چاپ: هم‌میهن • تلفن چاپخانه: ۰۰۲۱۴۶۸۲۱۱۱۴ • توزیع: نشر گستر امروز نوین • تلفن: ۰۰۲۱۰۹۱۳۰۴۱۴۲

مسعود پزیشکیان و حجت الاسلام والمسلمین محسنی‌اژه‌ای در جلسه شورای عالی فضای مجازی / عکس: President.ir

خبری از حذف فیلترینگ هست؟

درباره برداشت‌های ضد و نقیضی که از سخنان رئیس‌جمهور در جلسه شورای عالی فضای مجازی صورت گرفته است

که این محدودیت‌ها در دوره‌های پس از بحران نیز ادامه‌دار باشد. فارغ از اینکه چه کشورهایی، در چه شرایطی، چه محدودیت‌هایی ایجاد می‌کنند که جای بحث‌های موردی فراوان دارد و نمی‌توان آن را در قالب یک اظهار نظر کلی ارائه داد، موضوع اساسی اینجاست که ما در حال حاضر در زمینه سیاست داخلی با چه بحرانی روبه‌رو هستیم که سیاست‌گذاران را برای رفع فیلترینگ مردد می‌کند؟ اگر قرار باشد به دنبال زمانی باشیم که کشور در هیچ زمینه‌ای مشکلی نداشته باشد و تازه به فکر رفع فیلترینگ بیفکیم، احتمالاً دیدار مردم این سرزمین با اینترنت آزاد به این زودی‌ها اتفاق نخواهد افتاد. بحران‌ها یکی پس از دیگری رخ می‌دهند و باید دید فیلترینگ چه کمکی به کاهش این بحران‌ها کرده است؟ چنانچه پاسخ یک «هیچ» بزرگ است - همان‌طور که از گزارش‌های انجمن تجارت الکترونیک تهران و نظرسنجی‌های ایسپا چنین برمی‌آید - لزوم استمرار سیاست فیلترینگ بی‌معنا خواهد بود. مضاف بر اینکه هم‌میهن، با دیگر در گزارشی که بر تأثیر فنی استفاده گسترده از فیلترینگ در جامعه و نحوه مبارزه حاکمیت با فیلترینگ‌ها پرداخته، نشان داده که این سیاست به کاهش امنیت شبکه منجر شده و راه برای ورود هرکس و حمله‌کنندگان به شبکه باز گذاشته است. سعید سورنگر، مدرس شبکه و امنیت و کنشگر حقوق دسترسی دیجیتال با تأکید بر اینکه VPN‌ها ذاتاً باعث افزایش امنیت می‌شوند، به هم‌میهن گفته بود: «به‌خاطر مسئله فیلترینگ ما مجبور می‌شویم از ابزارهای تایلینگ و VPN استفاده کنیم و سرپار شدیدی را به شبکه تحمل می‌کنیم، زیرا حق ما را می‌خواهیم و لازم است به اینترنت بدون فیلتر دسترسی داشته باشیم. بعد از اینکه این سرپار روی شبکه ایجاد شد، حاکمیت روی آن اختلالاتی ایجاد می‌کند و خیلی از کسب‌وکارها در میانه نبرد بین حاکمیت و کاربرد برای فیلتر کردن و دور زدن فیلترینگ قرار می‌گیرند. این اتفاق باعث می‌شود روی پروتکل‌های امنیتی و رمزنگاری که ذاتاً وظیفه ایمن‌سازی را برعهده دارند، اختلال باشد و صاحب کسب‌وکار بعضاً ناچار می‌شود این پروتکل‌ها را روی شبکه‌های خود غیرفعال کند. یعنی می‌نویسد که در حال پیش‌بردن کسب‌وکاری هستم، برای اینکه چرخش بچرخد، به‌خاطر اختلال‌هایی که روی پروتکل‌ها هست، این پروتکل‌ها را غیرفعال می‌کنم و سرویس‌هایم را از لحاظ امنیتی تقلیل می‌دهم و این باعث ناامنی می‌شود و نشت اطلاعات و موارد این چنینی را سبب خواهد شد.» بر اساس گفته‌های کارشناسان، با وجود اینکه سیاست‌گذاران می‌گویند با فیلترینگ در پی رفع دغدغه‌های امنیتی هستند، اما اتفاقی که از نظر فنی رخ می‌دهد، نشان داده که فیلترینگ دقیقاً در جبهه مخالف در حال حرکت است و هر روز استمرار آن ضربه‌های بعضاً جبران‌ناپذیری به امنیت وارد خواهد کرد.

▼ برخورد با فروش فیلتر شکن، موضوع اصلی نبود

برخی رسانه‌ها و جریان‌ها البته تلاش دارند اظهارات رئیس‌جمهور را به گونه‌ای دیگر تفسیر کنند. «تابناک» در این خصوص به گفت‌وگو با سیدعلی پورطباطبایی، روزنامه‌نگار و کنشگر فضای مجازی پرداخته و او به برخی «احتمالات» در این خصوص اشاره داشته است: «احتمالاً در جلسه شورای عالی فضای مجازی، در کنار بحث‌های دیگر، بحث‌های جدی هم درباره یکی از هزینه‌های فیلترینگ برای مردم، یعنی خرید فیلتر شکن مطرح شده و رئیس‌جمهور هم تأکید کرده که بسط این ماجرا را جمع‌کنید و زمینه‌های ماجرا را از بین ببرید. این برداشت غلط است که بگوئیم رئیس‌جمهور خواستار برچیدن بسط فیلتر شکن‌ها شده، بلکه وقتی ایشان گفته زمینه‌ها را باید از بین برد، یعنی به‌درستی به فیلترینگ اشاره کرده که زمینه‌های فروش فیلتر شکن و آسیب‌های مشابه است.» واکنش‌ها به اظهارات رئیس‌جمهور در این جلسه به گونه‌ای بود که ستاره‌هاش، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در حاشیه‌ایم افتتاح هفته جهانی فضا و در پاسخ به سؤال خبرنگاری ایران‌درباره محتوای مطرح‌شده در این جلسه گفته است: «در این جلسه رئیس‌جمهور اعلام کرد از وضعیت اینترنت، ارزیابی جامعی انجام و گزارش شد.» او معتقد است که درخواست این گزارش در راستای رفع فیلتر است، اما در انعکاس رسانه‌ای، این موضوع در سایه بحث‌های مرتبط با ساماندهی فیلتر شکن‌ها قرار گرفته است.

آنچه مسلم است این است که تغییر برخی سیاست‌ها چون فیلترینگ به‌طور کامل در برداختار دولت‌های نیستند، اما بنا بر این بوده که رئیس‌جمهور، حتی اگر اختیار کامل را در خصوص برچیدن برخی سیاست‌های زیان‌بار ندارد، حداقل به بیان خواسته‌های بحق مردم بپردازد و مخالفت خود را با چنین سیاست‌هایی نشان دهد. به همین علت لازم است چه در اظهارات و چه در بازتاب رسانه‌ای این گفته‌ها، دقت لازم را به‌عمل آورد تا امید ششکندگی که به‌زحمت ایجاد شده، از دست نرود.

▼ فیلترینگ امنیت را نشانه رفته است

نکته دیگری که از میان صحبت‌های رئیس‌جمهور توجه رسانه‌ها را به خود جلب کرده، تأکید روی این موضوع است که در شرایط حال حاضر نمی‌توان گزینه رفع فیلترینگ را روی میز قرار داد. اما چرا؟ پیش‌تر در میانه کارزار انتخاباتی هم پزیشکیان و هم مشاور او، محمدجواد ظریف گفته بودند که همه کشورها در شرایط بحرانی محدودیت‌هایی بر بستر اینترنت ایجاد می‌کنند، ولی دلیل آن ندارد

• صاحب‌امتیاز و مدیرمسئول: غلامحسین کریاسچی

• مشاوران: عباس‌عبدی و احمدزیدآبادی

• سردبیر: محمدجواد روح • معاون سردبیر: مهرداد خدیو • امید عرب (مدیر آنلاین)

• دبیران گروه‌ها: فرزانه طهرانی (اقتصاد) • آرمین منتظری (دیپلماسی و بین‌الملل)

• علی ورامینی (رسانه و فرهنگ) • سمیه متقی (سیاست) • الناز محمدی (جامعه) • آرش خاموشی (عکس)

• مدیر اداری و آگهی‌ها: شاهرخ حیدری

• مدیر هنری: مهدی قربانی تبار

• هادی حیدری (طرح و کاریکاتور) • حروفچینی و ویراستاری: شهرام هادی

چهره

هنرمندی با لهجای لذت‌بخش

نصرت‌الله وحدت متولد ۱۳۰۴ بود. او پیش از ورود به سینما سال‌ها همراه رضا ارحام صدر در تئاتر سیاهان اصفهان روی صحنه بود و در طول فعالیت هنری خود در بیش از ۴۳ فیلم جلوی دوربین رفت که شماری از این فیلم‌ها را خودش کارگردانی کرد. تقریباً همه فیلم‌های وحدت کمدی بودند. لهجه اصفهانی و شیرین او در این فیلم‌ها برای تماشاگران شادی آور و لذت‌بخش بود. این بازیگر قدیمی برای فیلم «عروس فرنگی» ساخته سال ۱۳۴۲ در جشنواره آسیایی موفق به دریافت جایزه دلفین طلایی شد. او یکی از کسانی بود که شیرینی بیان و کلامش، در عرصه تئاتر کمدی بسیار جلب توجه می‌کرد. از کارهای مشهور وحدت در طول دوران فعالیت هنری اش می‌توان به «یک اصفهانی در نیویورک»، «نقص فنی»، «فرار از بهشت»، «مردی در اصفهان» و «دنیا پول» اشاره کرد. بازی‌های او با ارحام صدر از جمله به‌یادماندنی‌ترین قطعات تئاتر ایران است. نصرت‌الله وحدت، هنرپیشه

تئاتر و سینمای ایران ۱۵
مهرماه ۱۳۹۹ در ۹۵
سالگی درگذشت.

کتابخانه

میراث فکری ژک لکان

کتاب «ژک لکان (زندگی و نظام فکری)» نوشته الیزابت رودینسکو، با ترجمه ناتاشا محرّم‌زاده و ملیکا خوش‌نژاد در ۷۷۲ صفحه و با قیمت ۷۸۰ هزار تومان، توسط نشر نی منتشر شد. کتاب حاضر به بررسی سیمیا، کارنامه و میراث فکری ژک لکان می‌پردازد؛ یکی از روانکاوان تأثیرگذار و بحث‌برانگیز قرن بیستم که دلبسته حقیقت بود و نظریاتش همچنان موضوع بحث‌های داغ در عالم روانکاوی و دیگر حوزه‌های علوم انسانی است. تردیدی نیست که نویسندگان این کتاب، الیزابت رودینسکو، برای تکمیل پروژه خود می‌بایست با بسیاری منابع ضدتقیض دست‌وپنجه‌نم کردند تا نتیجه تحقیق او هم شامل آرای لکانی‌های ارتدوکس بشود، هم نظریات لکانی‌های میانه‌رو را در بر بگیرد و هم به آرای آنانی که با هر دو گروه سر ستیز دارند، مختصر اشاره‌ای کرده باشد. از این رو، با اثری روبه‌رو هستیم که ضمن پرهیز از هرگونه ایده‌آل‌سازی خاص تذکره‌نویسان، از ارائه سیمای قدسی پالوده از خطا پرهیز می‌کند، امروزه کمتر پژوهشگری است که به روانکاوی فرویدی-لکانی علاقه‌مند باشد و در منابع و مآخذ به کتاب «ژک لکان: زندگی و نظام فکری» برنخورد.

ژک لکان (زندگی و نظام فکری)

نویسنده:

الیزابت رودینسکو

مترجمان:

ناتاشا محرّم‌زاده و ملیکا خوش‌نژاد

انتشارات: نشر نی

تاریخ

آغاز جنگ یوم کیپور

۱۶ اکتبر ۱۹۷۳ و در آخرین ساعات یوم کیپور (روز مقدس یهودیان)، با حمله غافلگیرانه ارتش‌های مصر و سوریه به مواضع نیروهای اسرائیلی در شرق کانال سوئز و ارتفاعات جولان و حمایت برخی از کشورهای عربی، جنگ میان اعراب و اسرائیل که بعدتر به جنگ یوم کیپور و جنگ رمضان شهرت پیدا کرد، آغاز شد. مناطق مورد تهاجم، شش سال پیش در جنگ شش‌روزه ۱۹۶۷، به تصرف اسرائیل درآمده بودند. نبرد، نخست با موفقیت کشورهای عربی آغاز شد اما پس از سه روز اسرائیل توانست حملات را دفع کند و حتی به داخل خاک سوریه و مصر نفوذ کند. در این اثنا، شوروی و آمریکا نیز از متحدان عرب و یهود خود حمایت می‌کردند و مینیاجی‌گری‌های سازمان ملل متحد نیز تا کم می‌ماند. در نهایت در روز ۲۵ اکتبر با آتش‌بس توافق شد. برخی تحلیل‌ها نتیجه این جنگ را تغییر نگرش مصر و اسرائیل و آغاز فرآیند صلح میان آنها می‌دانند و معتقدند، بازگشت صحرای سینا به قلمرو مصر و به‌رسمیت شناخته شدن اسرائیل از جانب مصر در پیمان کمپ دیوید، پیامد این تحول نگرش بوده است.

